

ЗМІСТ

Засідання сорок сьоме, вечірнє
(Четвер, 25 травня 2017 року)

Прийняття рішення про направлення на повторне друге читання проекту Закону «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України»	...3
Рейтингове голосування щодо розгляду проекту Закону «Про електронні довірчі послуги»	...21
Заява фракцій «Самопоміч» і Радикальної партії	...22
Відхилення проектів постанов:	
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 16 травня 2017 року про прийняття за основу та в цілому проекту Закону України «Про внесення доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо заборони виготовлення та пропаганди георгіївської (гвардійської) стрічки»	...23
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 18 травня 2017 року про прийняття за основу та в цілому як закону проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення»	...27
«Про скасування рішення Верховної Ради України від 23 травня 2017 року про прийняття в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації»	...35

Голосування пропозиції про перенесення розгляду проекту Постанови «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Слов'янського району Донецької області»	...44
Заяви народних депутатів України щодо голосування	...46

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ СОРОК СЬОМЕ

Сесійний зал Верховної Ради України
25 травня 2017 року, 16 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні народні депутати! Час, відведений для перерви, завершено. Прошу заходити до залу, займати місця і підготуватися до реєстрації на вечірньому засіданні.

Колеги, я маю до вас прохання-повідомлення. Наступним за порядком денним ми маємо розглянути проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо започаткування службово-прикладного та військово-прикладного спорту», до якого є лише одна поправка. Якщо я зараз його поставлю, це буде не правильно. З вашого дозволу я це зроблю тоді, коли буде більша мобілізація. Хоча знаю, що колеги мені скажуть, що це не цілком правильно. Просто там одна поправка. Але я пошлюся на те, що в залі немає автора, тому ми не можемо розглядати. Тож пропоную відразу перейти до проекту закону №2126а щодо кібербезпеки, там багато поправок, щоб ми змогли розглянути.

Перед тим ми маємо зареєструватися для участі у вечірньому засіданні. Прошу зайняти робочі місця і підготуватися до реєстрації. Прошу провести реєстрацію.

У залі зареєструвалися 363 народні депутати.

Вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Колеги, хочу ще раз наголосити на тому, на чому я вже наголошував. До проекту Закону «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» ([№2126а](#)) з'явилися поправки, які можуть становити небезпеку для системи *ProZorro*. Попередньо на політичному рівні ми домовилися, що ці поправки не будуть підтримані залом і тільки в такому випадку ми прийемо цей законопроект. Тому прошу уважно підійти до обговорення даного законопроект, щоб ми не прогавили

важливих поправок. Я прошу і голову комітету, і представників фракцій бути уважними під час розгляду поправок.

Отже, переходимо до проекту Закону «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (№2126а). Запрошую до доповіді голову Комітету з питань інформатизації та зв'язку Данченка Олександра Івановича. Будь ласка, Олександр Івановичу.

Переходимо до блоку питань інформатизації.

ДАНЧЕНКО О.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Шановні народі депутати! Проект Закону «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (№2126а) було прийнято Верховною Радою України в першому читанні 20 вересня 2016 року. Ним пропонується визначити правові та організаційні засади державної політики у сфері кібербезпеки, її основні принципи та напрями забезпечення, встановити таке поняття, як «критична інфраструктура», закріпити за державними органами обов'язки щодо виконання завдань кібербезпеки.

Ми знаємо, що в Україні йде гібридна війна. Одним з елементів цієї війни є кібератаки, які тільки за останній місяць декілька разів були масованими.

Три тижні тому наш комітет проводив зустріч з делегацією Комітету національної безпеки Конгресу Сполучених Штатів Америки, під час якої конгресмени сказали, що наші кібервійська на сьогодні єдині в усьому світі, які реально протистоять кібервійськам Російської Федерації. Тому увага до питань кібербезпеки є надважливою.

Прийняття цього законопроекту – необхідний крок до початку побудови реальної системи кібербезпеки в державі. Законопроект розроблено відповідно до стратегії, яку прийнято і затверджено в Україні. Підтримавши цей проект, ми відкриємо шлях до протистояння агресії для захисту наших національних інтересів, залучення приватної інфраструктури до цієї сфери, адже всі ми дуже добре пам'ятаємо, як здійснювалися атаки на обленерго, які є приватними, але через ці атаки страждають наші громадяни.

Законопроект дуже важливий, фахово відпрацьований, тому необхідно зараз сконцентруватися і прийняти його в другому читанні.

Наголошую на тому, що за домовленістю між усіма фракціями зараз будуть обговорюватися поправки. Я хочу звернути вашу увагу на поправки 50, 51, 69, 81, 82, 92, 142, 143, які не потрібно підтримувати. У разі непідтримання цих поправок ми проголосуємо за цей законопроект.

Ще раз звертаюся до всіх народних депутатів. Прошу вас сконцентруватися, бо це питання національної безпеки держави, і дуже важливо показати, що ми можемо протистояти агресії з боку Росії і дати нашим кібервійськам і уповноваженим органам реально...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ДАНЧЕНКО О.І. ...всі правові засади для того, щоб ми могли здійснювати заходи щодо кібербезпеки держави.

Ми говоримо про кібербезпеку. У цьому законопроекті пропонуються механізми протидії кіберзлочинності, що є надважливим у цій ситуації. Тому прошу всіх сконцентруватися і підтримати законопроект у другому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу авторів поправок підготуватися до дискусії. Я називатиму відхилені поправки.

Поправка 4 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 7 Ківалова. Не наполягає.

Поправка 8 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 10 Ківалова. Не наполягає.

Поправка 16 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 17 Сольвара. Не наполягає.

Поправка 20 Ківалова. Не наполягає.

Поправка 27 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 31 Козиря. Не наполягає.

Поправка 43 Сольвара. Не наполягає.

Поправка 44 Сольвара. Не наполягає.

Поправка 50 Бондаря.

Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С., член Комітету Верховної Ради України з питань інформатизації та зв'язку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Я прошу поставити цю поправку для підтвердження. Вона належить до тих поправок, які назвав доповідач, і стосується торпедування успішної реформи державних закупівель за допомогою системи *ProZorro*. Чому? Поправка містить визначення поняття «авторизований електронний майданчик», при цьому свідомо до законодавства вводиться правова невизначеність, адже ні в самій поправці, ні далі в тексті законопроекту не визначається орган, який матиме повноваження з авторизації електронних майданчиків. Таким чином у разі врахування такої поправки ми можемо створити можливість існування електронних майданчиків, які не пройшли авторизації в Мінекономрозвитку та які не будуть спроможні забезпечити проведення процедур закупівель за правилами та принципами, встановленими Законом «Про публічні закупівлі». Тому необхідно поставити цю поправку для підтвердження, і я прошу її не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу прокоментувати.

ДАНЧЕНКО О.І. Комітет підтримує пропозицію народного депутата.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, ставлю на голосування для підтвердження поправку 50 народного депутата Бондаря. Це одна з тих поправок, про які згадувалося перед тим, як ми переходили до голосування. Отже, хто підтримує поправку 50, прошу проголосувати.

«За» – 22.

Рішення не прийнято.

Поправка 51. Для підтвердження?

Отже, ставлю на голосування для підтвердження поправку 51. Хто підтримує поправку 51, прошу проголосувати.

«За» – 16.

Рішення не прийнято.

Поправка 52 Козиря. Не наполягає.

Поправка 55 Козиря. Не наполягає.
Поправка 60 Мирного. Не наполягає.
Поправка 65 Ківалова. Не наполягає.
Поправка 69 Бондаря.
Семенуха. Будь ласка, 1 хвилина.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги, у поправці 69 пропонується покласти на електронні майданчики додаткові вимоги щодо захисту інформації, які не враховують технічних особливостей сьогоdnішнього функціонування електронних майданчиків і які буде дуже не просто реалізувати в рамках системи публічних закупівель. Тому ми вважаємо, що запровадження цієї зміни може суттєво ускладнити сам процес закупівлі, що стане ще одним адміністративним бар'єром і новим джерелом помилок при можливих зловживаннях. Тому я пропоную поставити її на голосування для підтвердження і прошу зал не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, ставлю на голосування поправку 69. Хто її підтримує, прошу проголосувати.

«За» – 14.

Рішення не прийнято.

Поправка 73 Семенухи. Наполягає. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги, моя поправка спрямована на недопущення юридичної колізії між нормами законопроекту та статтею 14 Закону України «Про Раду національної безпеки і оборони». Чим викликана така колізія? Частиною другою статті 5 законопроекту передбачається створення робочого органу Ради національної безпеки і оборони – Національного координаційного центру кібербезпеки та визначається його компетенція. Водночас Конституцією України не надано повноважень створювати такі структури. Я дуже хотів би, щоб ви підтримали цю поправку, щоб Верховна Рада не втручалася в чинне законодавство і не створювала для РНБО нових центрів, оскільки сьогодні РНБО і так відповідно до відведених законом повноважень може утворювати такі центри.

Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 73 народного депутата Семенухи. Комітет її відхилив. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

«За» – 43.

Рішення не прийнято.

Поправка 74 Лук'янчука. Наполягає? Не наполягає.

Поправка 77 Сольвара. Не наполягає.

Поправка 78 Козиря. Не наполягає.

Поправка 81 Бондаря.

Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Поправкою 81 визначається електронний майданчик як суб'єкт заходів із забезпечення кібербезпеки. Внаслідок цієї зміни майданчики *ProZorro* автоматично потрапляють до сфери впливу Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України. Ця служба згідно з наданими повноваженнями координує діяльність суб'єктів забезпечення кібербезпеки щодо кіберзахисту. Це своєю чергою дасть можливість на власний розсуд змінювати правила та вимоги щодо функціонування електронних майданчиків, які є частиною електронних закупівель, визначати вимоги щодо їх роботи, технології доступу до інформації про витрати публічних коштів.

Проху поставити на голосування для підтвердження і закликаю сесійну залу не підтримувати цієї поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 81. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

«За» – 23.

Рішення не прийнято.

Поправка 82 Бондаря.

Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Шановні колеги, даною поправкою пропонується надати електронним майданчикам право самостійно вирішувати, чи потрібне забезпечення тендера. Увага: самостійно вирішувати, чи

потрібна участь у тендері! Водночас за чинним законом про закупівлі виключно замовнику закупівель надається право встановлювати вимоги щодо виду забезпечення виконання учасниками торгів своїх зобов'язань за договором закупівель. Поправкою пропонується врегулювати це питання лише через договори страхування. Тобто електронний майданчик буде вправі вимагати від учасника тендера застрахувати свою відповідальність за договором закупівлі, якщо він бажає взяти участь у торгах.

Очевидно, що внесення цієї зміни створить живильне середовище для штучних договорів страхування відповідальності щодо договорів публічних закупівель, де кінцевими вигодонабувачами фактично за рахунок замовників та учасників торгів будуть страхові компанії.

Прошу поставити на голосування для підтвердження і закликаю сесійну залу не голосувати за цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Ставлю на голосування для підтвердження поправку 82. Хто підтримує поправку 82, прошу проголосувати.

«За» – 23.

Рішення не прийнято.

Поправка 86 Мирного. Не наполягає.

Поправка 87. Не наполягає.

Поправка 91 Семенухи. Не наполягає.

Поправка 92 Бондаря.

Семенуха наполягає.

СЕМЕНУХА Р.С. Прошу поставити на голосування для підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування для підтвердження поправку 92. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати. Голосуємо, колеги.

«За» – 27.

Рішення не прийнято.

Поправка 97 Лук'янчук. Не наполягає.

Поправка 100 Семенухи. Не наполягає.

Поправка 105 Семенухи. Не наполягає.

Поправка 106 Гуляєва. Не наполягає.

Поправка 109 Сольвара. Не наполягає.
Поправка 110 Козиря. Не наполягає.
Поправка 120 Мирного. Не наполягає.
Поправка 121 Сольвара. Не наполягає.
Поправка 122 Бондаря.
Семенуха наполягає.

СЕМЕНУХА Р.С. Ні, не наполягаю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте, просто не знаєте про це.

СЕМЕНУХА Р.С. Ні, на поправці 122...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Все нормально з поправкою 122, так? Просто у мене вона відзначена як сумнівна (*Шум у залі*). Її вже відхилено? Добре.

Поправка 123 Козиря. Не наполягає.
Поправка 124 Лук'янчук. Не наполягає.
Поправка 142 Бондаря.
Євтушок наполягає. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (одномандатний виборчий округ №156, Рівненська область, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Пане Голово, я також просив би поставити на голосування для підтвердження поправки 142, 143 і 173.

Хочу сказати, що автори розробили хороший проект нормативно-правового акта, який насправді покликаний боротися з кіберзлочинністю, бо ми бачимо, які відбуваються кібератаки, у тому числі й щодо електронного декларування, що все це не просто так відбувається. А до цих поправок включаються речі, які абсолютно несумісні з прийняттям даного законопроекту, який загалом дуже нормальний.

Тому прошу поставити поправки 142, 143 і 173 на голосування для підтвердження і закликаю зал їх не підтримувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Зараз я поставлю.
Ще Михайло Бондар. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

Колеги, я перепрошую, за кілька хвилин ми вже розглянемо останні поправки. Я прошу запросити всіх народних депутатів до залу. Прошу голів фракцій змобілізувати депутатів. Це важливий законопроект щодо питання національної безпеки і оборони. Будь ласка, запросіть депутатів до залу.

Увімкніть мікрофон Бондаря.

БОНДАР М.Л., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (одномандатний виборчий округ №119, Львівська область, політична партія «Народний фронт»). Дякую. Шановні колеги, біля поправок, які щойно були названі, у таблиці, яку нам роздали, стоїть прізвище Бондар і мої ініціали – Михайло Леонтійович.

Хочу сказати, що мені почали дзвонити з приводу цих поправок, але я їх не подавав. Це мене дискредитує. Наголошую: це не мої поправки, а мого колеги з таким самим прізвищем.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Справді, це поправки Віктора Васильовича, і я хотів би це зазначити для стеногами.

Зараз я поставлю ці поправки на голосування для підтвердження поетапно.

Спочатку ставлю поправку 142. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

«За» – 14.

Рішення не прийнято.

Поправка 143. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

«За» – 15.

Рішення не прийнято.

Поправка 173. Хто підтримує дану поправку, прошу проголосувати.

«За» – 16.

Рішення не прийнято.

Колеги, було згадано прізвище Бондаря Віктора Васильовича. Прошу увімкнути мікрофон. Будь ласка, 1 хвилина.

БОНДАР В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ №191, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги, багато нісенітниць і бруду було сказано за останні декілька тижнів щодо поправок до цього законопроекту, які я вніс. Мова йде про те, що ми пропонували, щоб усі державні сайти, бази даних тощо були повністю облаштовані комплексною системою захисту інформації. Поправки було подано на виконання рішень Ради національної безпеки і оборони України щодо боротьби з кіберзлочинністю, адже останнім часом по всьому світу було здійснено величезну кількість кібератак, від яких постраждали багато інформаційних ресурсів, баз даних і десятки держав.

Якщо комусь привиділося, що хтось хоче закрити чи зупинити *ProZorro*, то це абсолютна маячня, я це відверто кажу. Можна було б поставити кому і написати слова «крім системи *ProZorro*», якщо вже комусь здалося, що тут є багато ризиків. Але всі державні бази даних мають бути захищені, бо це реєстри майна, речових прав, реєстри акціонерів, реєстри нерухомості...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

БОНДАР В.В. Це реєстри нерухомості, якою володіють люди.

Ми пропонуємо, щоб усі державні ресурси були захищені. Державна служба спеціального зв'язку і комітет підтримали ці поправки. Але якщо хтось вважає, що їхні корупційні ризики набагато перевищують бажання захищати державні ресурси, давайте пропустимо і підемо далі, але все одно ми до цього питання колись повернемося.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 147 Левченка. Наполягає.

Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Положення частини першої статті 9 є декларативними,

що більш притаманно стратегії або концепції, а не закону як нормативно-правовому акту вищої юридичної сили, норми якого повинні мати імперативний характер. Наприклад, у проекті проголошується (цитую) «створення системи своєчасного виявлення, запобігання та нейтралізації кіберзагроз, у тому числі із залученням волонтерських організацій». Але невідомо як, якими органами, в якому порядку має створюватися вказана система, не передбачено будь-якої відповідальності за невиконання задекларованого наміру. Це стосується й інших напрямів державно-приватної взаємодії у сфері кібербезпеки, яка регулюється частиною першою статті 9 щодо державно-приватної взаємодії у сфері кібербезпеки.

Тому я пропоную додати до цієї частини статті вкінці один маленький абзац: план та порядок державно-приватної взаємодії у сфері кібербезпеки визначає Кабінет Міністрів України, – щоб була конкретна вимога ухвалити відповідний нормативний документ, який чітко регулював би всі ці питання, щоб це не була просто така декларативна норма ні про що.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пане Олександрє.

ДАНЧЕНКО О.І. Я пропоную підтримати цю пропозицію народного депутата Левченка, тому що вона є слухною.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, голова комітету просить підтримати поправку 147 народного депутата Левченка. Прошу проголосувати.

«За» – 106.

Рішення не прийнято.

Колеги, залишилося три поправки. Я переконливо прошу всіх депутатів запрошувати до залу. Ми через кілька хвилин перейдемо до прийняття рішення.

Поправка 165 Лук'янчук. Не наполягає.

Поправка 166 Семенухи. Не наполягає.

Поправка 171 Лук'янчук. Не наполягає.

Таким чином, колеги, ми завершили обговорення надважливого проекту Закону «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України». У час гібридної війни Російської Федерації проти України питання кібербезпеки є одним з ключових, бо на цьому фронті

здійснюються найдошкульніші й найнебезпечніші атаки на Україну. Тому я прошу всіх відповідально підійти до голосування, зайти до залу, зайняти робочі місця і підготуватися до прийняття рішення.

Колеги, можемо голосувати? Прошу займати робочі місця. Я почекаю ще 10 секунд.

Колеги, прошу всіх відповідально підійти до цього голосування. Як правильно зазначив пан Віктор Бондар, питання національної безпеки є питанням номер один для Української держави. Тут ми повинні показати свою консолідовану позицію.

Всі сумнівні поправки не підтверджено, колеги. Немає жодної небезпеки. Під час розгляду цього питання ми працювали дуже професійно. Зараз треба лиш консолідовано проголосувати.

Будь ласка, займіть робочі місця. Колеги, я переконливо прошу підготуватися до голосування і підтримати.

Ставлю на голосування проект Закону «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (№2126а) для прийняття в другому читанні та в цілому з техніко-юридичними правками. Всі сумнівні норми були вилучені. Зараз важливо позитивно проголосувати. Давайте підтримаємо кіберзахист і кібербезпеку України, підтримаємо національну безпеку України!

Голосуємо, колеги! Прошу підтримати.

«За» – 186.

Я здивований, колеги. Будемо чекати депутатів. Будь ласка, запросіть депутатів до залу.

Прошу показати по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 77, «Народний фронт» – 56, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 13, Радикальної партії – 12, «Батьківщина» – 10, «Воля народу» – 2, «Партія «Відродження» – 3.

Фактично майже всі фракції, окрім однієї, підтримали даний законопроект. Можливо, не всі зорієнтувалися. Ще раз повторюю: всі поправки, які викликали дискусію, були відхилені під час обговорення. Ми вийшли на цілковито компромісний кінцевий варіант даного проекту закону.

Тому прошу всіх зайти до залу, підготуватися до голосування.

Колеги, поки депутати заходять, для того щоб була повна впевненість, що всі сумнівні поправки щодо *ProZorro* вилучено, я надаю слово представнику уряду Максиму Нефьодову. Будь ласка.

НЕФЬОДОВ М.Є., заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України. Шановні колеги! Зі свого боку дуже прошу вас підтримати законопроект про кібербезпеку. У цій редакції ми не бачимо ніяких загроз, які могли б вплинути на функціонування *ProZorro*.

Водночас я хотів би відзначити, що цей законопроект надзвичайно важливий. Він не дискусійний, надфракційний і має всіх об'єднувати для досягнення єдиної мети – захисту інтересів держави, створення більших можливостей для роботи наших спецслужб, які надзвичайно важливі в період гібридної агресії. Тому я дуже просив би всіх підтримати цей законопроект. Він відповідає європейським нормам. Фактично в кожній країні світу є кіберцентр, який функціонує при такому органі, як РНБО. У такому форматі, мені здається, це був би потужний крок для захисту і підтримки нашої обороноздатності.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз я поставлю на голосування пропозицію про повернення. Прошу підготуватися до голосування. Прошу підтримати.

Добре, для того щоб забезпечити голоси, я надаю слово Віктору Бондарю. Будь ласка. І прошу займати робочі місця.

БОНДАР В.В. Шановні колеги, враховуючи, скільки замміністра економіки вилив бруду за останній тиждень, думаю, що він мав би вибачитися передусім перед депутатами за свою некоректну поведінку. Бо для того, щоб поливати брудом, спочатку треба переговорити з автором поправки і з'ясувати, яка була мотивація. Це перше.

Друге. Якщо його так турбує система *ProZorro*, то хочу сказати, що мене теж турбує, щоб вона правильно працювала, існувала в державі й економила державні кошти. Тому можна було б переговорити в комітеті, щоб поставити кому і додати, наприклад, слова «крім системи *ProZorro*», якщо це його так турбує.

Третє. Комплексна система захисту інформації, яка має бути впроваджена в будь-якій державній установі, в будь-яких державних органах, дала б можливість визначати, хто, проводячи тендери, наперед знає їх результати і бачить у базі даних системи *ProZorro*, хто заходив, хто дивився і хто своїми пальчиками торкався інформації

перед тим, як був проведений тендер. Але якщо вже так стоїть питання, ми можемо обійти систему *ProZorro* і не чіпати її, якщо є багато зауважень. Але тут є корупційні ризики з боку в тому числі пана Нефьодова.

Я не хочу далі коментувати. Нехай це буде їхнє питання. Ми підтримуємо комплексні системи захисту інформації і будь-яку боротьбу з кіберзлочинністю, бо весь світ страждає від таких ситуацій. Вважаю...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 10 секунд.

БОНДАР В.В. ...що всі державні бази даних, сайти, інформаційні системи мають бути захищені комплексною системою захисту інформації. Так діють спецслужби у всьому світі, і так має бути в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви підтримуєте? Так, група «Відродження» підтримує проект.

Можемо переходити до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (№2126а). Колеги, це питання національної безпеки і оборони. Прошу всіх проголосувати і підтримати. Займіть робочі місця. Кожен голос має значення. Голосуємо, колеги. Прошу підтримати пропозицію про повернення.

«За» – 205.

Я ще раз поставлю на голосування цю пропозицію. За Регламентом я можу ставити на голосування пропозицію про повернення необмежену кількість разів. Я тільки раз поставив.

Покажіть по фракціях і групах.

«Блок Петра Порошенка» – 86, «Народний фронт» – 58, «Опозиційний блок» – 0, «Самопоміч» – 17, Радикальної партії – 13, «Батьківщина» – 10, «Воля народу» – 3, Партія «Відродження» – 2.

Пане Вікторе, ви обіцяли дати більше голосів.

Колеги, я прошу вас змобілізуватися. Пане Вікторе, ми домовлялися, що ви дасте голоси, але ви дали тільки два голоси за повернення. Будь ласка, додайте ще голосів, я прошу, це ж була наша людська домовленість.

Колеги, будь ласка, давайте ще раз змобілізуємося. Я прошу всіх зайняти робочі місця. Прошу зайти до залу і підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту №2126а. Колеги, прошу підтримати цей законопроект про кібербезпеку України. Кожен голос має вагу і має значення. Я прошу всіх взяти участь у голосуванні і підтримати.

«За» – 196.

Колеги, може бути повторне друге читання? Друзі, це питання кібербезпеки, не можна під час голосування за нього виходити із залу. Ми й так на всю країну зараз принижуємося. Будь ласка, зайдіть до залу.

Ще 1 хвилина відводиться для голови комітету. Данченко Олександр. Будь ласка.

ДАНЧЕНКО О.І. Шановні колеги, усі багато говорять про війну, усі готові захищати, допомагати, усі знають, що сьогодні розглядається законопроект про кібербезпеку. Три роки триває війна, а в нас досі немає жодного нормативного акта, у якому щось говорилося б про кібербезпеку. Тут багато людей, які прийшли з бізнесу, у кожного залишилися якісь структурні бізнеси. Проектом пропонується запровадити поняття «критична інфраструктура». Це питання стосується не тільки віртуальної кібербезпеки, якщо ви так думаєте, а й кібербезпеки кожної інфраструктури – енергетичної, фінансової, телекомунікаційної, а також кожної людини.

Я дуже прошу зателефонувати, запросити своїх колег по парламенту до залу і проголосувати за цей законопроект у другому читанні та в цілому, щоб не переносити його на повторне друге читання. Це надважливо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я поставлю ще раз на голосування пропозицію про повернення до розгляду.

До речі, хочу сказати, не факт, що ми зберемо голоси для направлення на повторне друге читання. Тому давайте зараз максимально змобілізуємося (*Шум у залі*).

Зараз я вам надаю слово для виступу Максиму Нефьодову.

Прошу заходити до залу, а не виходити, друзі.

Максим Нефьодов. Будь ласка.

НЕФЬОДОВ М.Є. Шановні колеги, я дуже ціную співпрацю з парламентом і хотів би сказати, що якщо мої слова образили когось чи були сприйняті некоректно, то це точно не те, що я мав на увазі. У нас дуже часто з багатьма з вас точаться досить палкі суперечки, так само як між усіма фракціями. Головне, нам треба завжди пам'ятати, що ми працюємо на спільний результат, а не на процес.

Тому я закликаю всіх і зі свого боку буду також намагатися робити все для того, аби ми мали спільну позицію, за яку нам буде несоромно передусім перед нашою державою навіть тоді, коли вона дається важкою працею, а інколи гарячими дискусіями. Ми всі буваємо на емоціях, але в даному разі я абсолютно переконаний, що не можуть емоції стати перепорою на шляху до безпеки країни. Тому закликаю всіх об'єднатися стосовно цього і зі свого боку також готовий активно працювати в цьому напрямі.

Ще раз повторюю, що, звичайно, прошу вибачення, якщо я образив когось чи мої слова були сприйняті некоректно.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, сподіваюся, що дискусію з цього приводу завершено. Переходимо до голосування. Будь ласка, колеги, займіть робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту №2126а. Прошу голосувати і підтримати.

«За» – 204.

Пропозицію про направлення на повторне друге читання всі підтримують? Вікторе, ви підтримаєте?

Давайте, колеги, змобілізуємося навколо пропозиції про направлення на повторне друге читання до комітету.

Закликаю проголосувати за направлення на повторне друге читання проекту Закону «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (№2126а). Колеги, прошу всіх змобілізуватися, проголосувати і підтримати.

«За» – 212.

Як добре на ефірах говорити про кібербезпеку – і як важко прийти на робоче місце до залу і працювати, колеги! Знаєте, справді, треба публікувати в пресі прізвища всіх відсутніх у день голосування.

Колеги, прошу зайти до залу. Я поставлю зараз ще раз на голосування пропозицію про направлення на повторне друге читання до комітету. Будь ласка, зобілізуйтеся, запросіть депутатів. Це безвідповідально і підло по відношенню до тих хлопців, які сьогодні на передовій, і до всіх тих, які на собі відчувають кібератаки російського агресора! Це компромісна пропозиція про направлення на повторне друге читання. Я прошу взяти участь у голосуванні і проголосувати.

Ще раз ставлю на голосування пропозицію направити до комітету на повторне друге читання проект Закону «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (№2126а). Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо! Кожен голос має значення.

«За» – 217.

Кількох голосів не вистачає. Не виходьте із залу. Будь ласка, зайдіть до залу, займіть робочі місця.

Ставлю ще раз на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту №2126а. Це повторне друге читання, це не прийняття рішення.

Колеги, ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту №2126а. Прошу проголосувати і підтримати. Кожен голос має значення. Голосуємо за повернення.

«За» – 223.

Трьох голосів не вистачило! Я бачу, що не встигли, тому зараз ще раз поставлю. Будь ласка, займіть робочі місця.

Ставлю ще раз на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту закону №2126а. Прошу підтримати і проголосувати. Голосуйте уважно, кожний голос має значення. Підтримайте, колеги.

«За» – 223.

Ще не перемога. Не виходьте із залу. Не вистачило трьох голосів. Запросіть депутатів до залу. Через 10 секунд я поставлю ще раз на голосування пропозицію про повернення. Будь ласка, займіть робочі місця.

Отже, колеги, я бачу, підійшли як мінімум три депутати. Будь ласка, займіть робочі місця. Я ще раз поставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту №2126а. Колеги, прошу кожного взяти участь у голосуванні і підтримати пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (№2126а).

Прошу підтримати і проголосувати. Голосуймо, колеги. Кожен голос має значення.

«За» – 222.

Що відбувається в залі, колеги? Я ж пропоную проголосувати про направлення на повторне друге читання. Прошу зайняти робочі місця. Я ще раз поставлю на голосування цю пропозицію. Це лише спосіб зберегти законопроект. Я прошу всіх змобілізуватися.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (№2126а). Прошу підтримати і проголосувати. Так, зараз голосуємо за повернення до розгляду, потім буде голосування про направлення на повторне друге читання. «Відродження» проголосує. Прошу голосувати за повернення. Прошу підтримати.

«За» – 219.

Не зорієнтувалися.

Подивіться, ми повернемося до розгляду, а потім я поставлю на голосування пропозицію про направлення повторне друге читання. Прошу проголосувати. Колеги, я ставлю на голосування пропозицію про повернення, а потім – про направлення до комітету на доопрацювання. Я не буду ставити про прийняття за основу. Просто має бути два голосування. Я обіцяю, це моє слово.

Ставлю на голосування пропозицію повернутися до розгляду проекту Закону «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (№2126а). Прошу проголосувати і підтримати. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 222.

Не вистачило чотирьох голосів! (*Шум у залі*).

Колеги, як це немає людей? Я ж бачу, що сидять багато людей з «Опозиційного блоку», тобто достатньо для прийняття рішень.

Будь ласка, зайдіть до залу, я ще раз поставлю на голосування (*Шум у залі*). Хлопці, яка пауза? Пауза неможлива. Нам бракує чотирьох голосів.

Колеги, будь ласка, займіть робочі місця. Я бачу, що зайшли народні депутати, і я ще раз поставлю... (*Шум у залі*). Колеги, вас набагато більше.

Ставлю ще раз на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту Закону «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (№2126а), а потім поставлю пропозицію про

направлення до комітету на доопрацювання. Прошу проголосувати і підтримати, колеги. Голосуємо.

«За» – 226.

Повернулися.

Колеги, як я і обіцяв, ставлю на голосування пропозицію про направлення проекту Закону «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» ([№2126а](#)) на повторне друге читання. Прошу всіх змобілізуватися, кожного проголосувати і підтримати. Це питання національної безпеки. Прошу кожного проголосувати. Голосуємо, підтримуємо.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Колеги, але це було неприємно ані мені як Голові парламенту, ані кожному народному депутату.

Колеги, увага! Залишайтеся на місцях! Я хочу вам сказати... (*Шум у залі*). Зараз я надам слово замість перерви. Колеги, увага!

Наступним ми маємо розглянути проект Закону «Про електронні довірчі послуги» ([№4685](#)). До нього подано 500 поправок. Я не хочу входити в процес, якщо немає шансів його прийняти. Я маю право згідно з Регламентом поставити на рейтингове голосування, щоб вивчити готовність до прийняття цього законопроекту (*Шум у залі*).

Я не ставлю пропозицію про прийняття проекту закону. Я пропоную провести рейтингове голосування щодо готовності фракцій. Ми підемо за всіма поправками, якщо в залі буде готовність його розглядати. Я ставлю на голосування пропозицію вивчити готовність входження в це питання. Зрозуміло чи ні? Якщо не буде голосів, ми просто не будемо його розглядати.

Далі ми маємо розглянути проекти постанов про відхилення голосувань щодо георгіївських стрічок, щодо закону Савченко. Ми їх теж повинні пройти. Якщо не буде голосів, перейдемо до проектів постанов, які не потребують включення до порядку денного сесії.

Ставлю на рейтингове голосування пропозицію про готовність перейти до розгляду наступного проекту закону №4685. Хто вважає, що ми готові його розглядати, прошу проголосувати. Прошу

голосувати і підтримати. Голосуємо. Прошу взяти участь у рейтинговому голосуванні. Будь ласка.

«За» – 214.

Колеги, хочу повідомити, що згідно з Регламентом я зобов'язаний ставити на голосування проекти постанов про скасування рішень Верховної Ради України. Таких проектів постанов є кілька. І зараз поза Регламентом я поставлю їх для обговорення.

Але перед тим оголошую заяву про перерву від двох фракцій – «Самопоміч» і Радикальної партії. Вони готові замінити на виступ.

Запрошую до слова Єгора Соболева. Будь ласка.

СОБОЛЄВ Є.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Я думаю, не тільки в країні, а й у цьому залі є люди, які запитують себе: а в яку суму обійшлася платникам податків вчорашня операція з гелікоптерами? Я думаю, що в цьому залі є люди, які пам'ятають, що ще в 2015 році, більше двох років тому, було зареєстровано близько 10 законопроектів, спрямованих на врегулювання проблеми, коли суди відпускають під заставу корупціонерів, причому за набагато менші гроші, ніж вони вкрали.

Коли сьогодні Генеральний прокурор, міністр внутрішніх справ, інші топ-посадовці скаржаться на суддів, у мене виникає запитання до них і до тих колег у парламенті, які їх підтримують: а в чому проблема? Давайте внесемо цей законопроект на голосування і приймемо його. Не вистачає голосів? «Самопоміч» дасть голоси, як і за будь-яке добре рішення. Разом з вами ми готові проголосувати за цей законопроект негайно. Це перше.

Друге. Такі люди, які сидять у судах, є наслідком таких людей, які сидять у парламенті і в Адміністрації Президента. Якщо у Вищій раді правосуддя досі працює людина на прізвище Гречківський, хоча навіть Юрій Луценко публікував, як завжди, у *Facebook* фотографії з пачками доларів, з якими Гречківський був затриманий, а він продовжує підбирати суддів, то чому ж на суддів скаржитися?

Мені один досвідчений парламентарій, який є вихідцем з міліції, сказав на початку цього скликання: головна проблема для них під час розслідувань – не вийти на самих себе. Мені здається, що це ключова проблема, яка зупиняє всі антикорупційні розслідування в цій державі, що проводяться Генеральною прокуратурою, Міністерством внутрішніх справ і Службою безпеки України.

Припиніть дурити людей за їхній рахунок! Такі шоу дорого обходяться і платникам податків, і державі, і майбутньому!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, нагадую вам, що згідно з Регламентом я зобов'язаний поставити на голосування проекти постанов про скасування рішень Верховної Ради, якщо вони надійдуть від регламентного комітету. Я отримав від регламентного комітету проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 16 травня 2017 року про прийняття за основу та в цілому проекту Закону України «Про внесення доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо заборони виготовлення та пропаганди георгіївської (гвардійської) стрічки» ([№2987-П](#)).

Неможливо підписати наш закон про георгіївські стрічки, поки ми не скасуємо цього проекту постанови. Тому переходимо до його розгляду.

Ставлю першою на голосування пропозицію про розгляд проекту за скороченою процедурою. Прошу проголосувати і підтримати. Потрібно 150 голосів. Прошу підтримати, щоб ми швидко й ефективно відхилили цей проект постанови. Голосуємо.

«За» – 160.

Дякую за розуміння.

Запрошую до доповіді заступника голови комітету Пинзеніка Павла Васильовича. Будь ласка, Павле Васильовичу.

ПИНЗЕНИК П.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановний Голово! Шановні народні депутати України! Комітет розглянув проект

Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 16 травня 2017 року про прийняття за основу та в цілому проекту Закону України «Про внесення доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо заборони виготовлення та пропаганди георгіївської (гвардійської) стрічки» (№2987-П) за авторством народних депутатів Шенцева Дмитра Олексійовича і Шуфрича Нестора Івановича, подану народними депутатами, авторами цього проекту постанови, заяву відповідно до статті 48 Регламенту щодо скасування рішення Верховної Ради про прийняття за основу та в цілому проекту Закону «Про внесення доповнення до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо заборони виготовлення та пропаганди георгіївської (гвардійської) стрічки» ([№2987](#)).

Комітет встановив таке. Автори проекту постанови наполягають на тому, що було порушення вимог Регламенту, оскільки за наявності зауважень до законопроекту він був поставлений на голосування одразу в цілому. Проаналізувавши стенограму пленарного засідання, комітет дійшов висновку, що автори висловлювалися під час пленарного засідання щодо окремих положень проекту закону, який був прийнятий Верховною Радою України, однак заяв про порушення Регламенту не зробили. Комітет ухвалив висновок запропонувати Верховній Раді визначатися з приводу цього проекту постанови шляхом голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти. Давайте проведемо дуже лаконічно обговорення.

Лубінець. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (одномандатний виборчий округ №60, Донецька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Фракція «Блок Петра Порошенка» не підтримуватиме даного проекту постанови. Прошу весь зал проголосувати проти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Вовк, фракція Радикальної партії, передає слово Ігорю Мосійчуку.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Шановний український народе! Шановний український парламенте! Своє ставлення до георгіївської стрічки демонструють автори цього проекту постанови, які навіть до залу не прийшли під час його розгляду. Така постанова їм потрібна виключно для одного – щоб підірвати Україну, щоб продовжувати справу генерала Власова, щоб далі прикривати «бессмертно-смертні полки», хороводи яких водять під прапорами «Інтера» по Києву бойки, львовчкіни та інша агентура Кремля.

Звичайно, цей проект постанови не підтримає більшість присутніх у цьому залі. Але водночас хочу звернутися до вас, шановні колеги. Якщо ви проти цього проекту постанови, якщо підтримуєте заборону георгіївської стрічки, то припиніть ходити на телеканал «Інтер», припиніть підтримувати тих, хто цю стрічку насаджує в країні! *(Оплески)*.

Ще раз звертаюся до Служби безпеки України. Будь ласка, перевірте діяльність продюсера телеканалу «Інтер» Ганни Безлюдної, яка, насправді, і є головним організатором «этих бессмертно-смертных полков», які тут водить агентура Кремля.

Колеги, давайте, нарешті, на наступному пленарному тижні підтримаємо пропозицію Радикальної партії і створимо тимчасову слідчу комісію, яка вивчить, як з Москви фінансується цей рупор Кремля. Потрібно не тільки стрічку, а й «Інтер» заборонити, націоналізувати!

Слава Україні! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від «Опозиційного блоку» Долженков Олександр Валерійович.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Шановні громадяни України!

Безумовно, ми знаємо, що ця зала не підтримуватиме цього проекту постанови, ми це усвідомлюємо. Але цей проект постанови було подано не тільки стосовно того, що голосувався якийсь законопроект. Ми хочемо звернути увагу громадськості, міжнародної спільноти, можливо, деяких депутатів, які будуть дослуховуватися до змісту цього проекту постанови, що в цій залі систематично порушуються вимоги Регламенту. Порушення Регламенту – уже норма, ніхто на це не звертає уваги. Чомусь представники коаліції, коли порушуються їх процесуальні права, апелюють до Регламенту, а що стосується опозиції, то про Регламент мовчать. Це норма застосовується, коли порушується Закон «Про Регламент Верховної Ради України».

Тут усі говорять, що Україна – правова держава, що необхідно дотримуватися закону, а особливо наполягають ті, які мають проблеми з законом. Виникає дуже цікава ситуація. Але на кого не поширювалася б дія цього закону, він один для всіх: як для Голови, так і для звичайного народного депутата.

Ми сьогодні бачили, як тут приймався законопроект: сьомий чи восьмий раз ми поверталися до розгляду. У Голови Верховної Ради власна інтерпретація: Регламентом не заборонено кількість повернень. Це абсурд! Такого ніколи раніше не було і такі зміни до Регламенту не вносилися. Тому так інтерпретувати я як юрист вважаю неправильно і необґрунтовано.

А що стосується армії Власова, то фракція «Опозиційний блок» готує законопроект, яким пропонується заборонити символіку і Власова, і інших посібників нацизму. Це те, що забули внести до відповідного закону про засудження тоталітарних режимів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Береза, 1 хвилина, і переходимо до прийняття рішення.

БЕРЕЗА Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Я хочу нагадати «Опозиційному блоку», або Партії регіонів, що вони трохи забули про те, як Чечетов у цьому залі командував і порушував Регламент. Це перше.

Друге. Повернення до георгіївської стрічки, до символів радянщини не буде в цьому залі ніколи! Вбиті українці на сході вам не дадуть цього зробити. Припиніть, п'ята колоно, продовжувати гратися і танцювати на кістках не тільки загиблих під час Другої світової війни, а й наших воїнів, які віддали свої життя на сході в тій війні, яку ви розв'язали, в якій окупанта на свою землю запросили ви! Вам треба молити, молити і молити український народ, щоб не довелося ще свідчити в Гаазі. А це вас чекає попереду!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до прийняття рішення.

Хочу нагадати і наголосити, що це проект постанови про скасування нашого рішення щодо георгіївських стрічок. Закон неможливо підписати, поки цього проекту постанови не буде скасовано. Отже, хто виступає за те, щоб закон був підписаний, має голосувати проти цього проекту постанови, а хто виступає за те, щоб закон не був підписаний, голосує за проект. Зрозуміло?

Отже, ставлю на голосування проект постанови №2987-П. Хто підтримує даний проект постанови, прошу проголосувати.

«За» – 19.

Проект постанови відхилено.

Наступний проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 18 травня 2017 року про прийняття за основу та в цілому як закону проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо правила складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення» ([№5534-П](#)).

Згідно з частиною дев'ятою статті 48 Регламенту проекти постанов про скасування розглядаються за скороченою процедурою автоматично. Немає необхідності в голосуванні.

Запрошую до доповіді першого заступника голови Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України Пинзенника Павла Васильовича. Будь ласка.

ПИНЗЕНИК П.В. Шановний Голово! Шановні колеги! Доповім дуже коротко. Автор проекту постанови пропонує скасувати рішення Верховної Ради у зв'язку з тим, що мало місце, на його думку, неособисте голосування народних депутатів.

Комітет уже не раз висловлював позицію, відповідно до якої питання неособистого голосування вирішується і повністю вичерпується відповідно до статті 47 Регламенту. А ці заяви про скасування рішення відповідно до статті 48 випадків неособистого голосування не стосуються.

Комітет ухвалив рішення: визначитися шляхом голосування.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, прошу записатися на коротке обговорення від фракцій: два – за, два – проти. Я знаю, що від позафракційних хоче мати слово автор закону. Ми надамо вам слово від позафракційних. Прошу записатися.

Михайло Кучер, «Блок Петра Порошенка». Будь ласка.

КУЧЕР М.І., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (одномандатний виборчий округ №17, Вінницька область, самовисуванець). Я відмовляюся від слова.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді я візьму слово, якщо можна, від «Блоку Петра Порошенка». Я говоритиму з місця, тому що не можу виходити до трибуни.

Шановні колеги, я не повторюватиму відомих усім цифр стосовно того, що відбувається з людьми, які відбували покарання, були звільнені за цим законом і здійснили злочин. Можна погодитися з тим, що нам потрібно гуманізувати пенітенціарну систему. Як європейська держава ми зобов'язані це робити. Мені здається, що нам потрібно посилити парламентський контроль у тому форматі, що зараз Міністерство юстиції реформується, пенітенціарна система реформується, і очевидно, що і тюрми мають реформуватися. Навіть ті люди, які здійснили злочини, мають право на достойне тримання під вартою і на те, щоб не сидіти роками, чекаючи на вирок. Це очевидно.

Але так само хочу сказати, що я займаюся темою звільнення заручників разом з Мінською групою, з нашими дипломатами, з іншими колегами. Ми щодня зіштовхуємося з наслідками дії цього закону. Україна як правова держава виконує цей закон. Уявіть собі, щотижня двох-трьох людей, засуджених за статтями щодо сепаратизму, тероризму, звільнюють за цим законом. Водночас українські заручники утримуються роками на окупованих територіях, і до них немає допуску ані Червоного Хреста, ані гуманітарних місій.

У Мінську цього разу відмовили навіть Уповноваженому Верховної Ради з прав людини пані Лутковській у праві відвідати тюрми на окупованій території, аби подивитися, в яких умовах перебувають і ті люди, які, до речі, відбувають там покарання за злочини, здійсненні проти держави Україна, щодо яких вироки було винесено до 2014 року, і заручники.

Власне, сьогодні ми зіштовхнулися взагалі з абсурдною ситуацією, коли представники ОРДО і ОРЛО вимагають від України ходити по хатах і верифікувати небажання переїжджати на окуповані території тих людей, які вже звільнилися згідно з цим законом і які є вільними, з паспортами і можуть їхати куди завгодно.

Ми бачимо абсурдність того, що відбувається. Я погоджуюся з авторами, що нам потрібно захищати права людини, навіть злочинця, що знаходиться в тюрмі. Ми маємо разом про це дбати. Але наслідки дії цього закону нам потрібно зараз разом виправити і не дозволяти злочинцям повторювати злочини.

Дякую.

Слово надається пану Кривошеї від «Народного фронту».

КРИВОШЕЯ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Я прошу передати слово Антону Геращенко.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, увімкніть мікрофон.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ,

політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги! Шановні депутати! Шановний український народ! Ми не для того скасували «закон Савченко», через який загинули вже 56 осіб від рук тих, хто вийшов раніше від присудженого їм строку. Ми не для того приймали цей закон, щоб його скасувати після того, як були зроблені тисячі крадіжок тими особами, які вийшли раніше строку.

«Закон Савченко», на моє переконання, взагалі був дуже вдалою розробкою російських спецслужб, які через пані Надію Савченко внесли проект закону до залу Верховної Ради. На жаль, ми пішли на це. У результаті дуже зросла злочинність на вулицях наших міст.

Тому ми, фракція «Народний фронт», не будемо підтримувати проекту постанови про скасування рішення про відміну «закону Савченко».

ГОЛОВУЮЧА. Від «Самопоміч» народний депутат Семенуха. Будь ласка.

СЕМЕНУХА Р.С. Прошу передати слово Руслану Сидоровичу.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Сидорович.

СИДОРОВИЧ Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Було сказано багато високих фраз про права людини і про необхідність вирівнювати ту несправедливість. Але хочу нагадати, що точно з таким самим пієтетом нещодавно нас агітували голосувати за так званий закон Савченко. Ми теж тоді до певної міри критикували цей закон і говорили про наслідки, до яких він може призвести. Але коли тут говориться абсолютно справедливо про те, що склалася жахлива криміногенна ситуація через тих, хто звільняється з місць ув'язнення, то це пов'язано не з цим законом, а з тим, що наша пенітенціарна система спрямована не на виправлення людей. Вони там перетворюються на ще більших злочинців.

Тому чи буде цей закон скасовано, чи ні, це не розв'яже двох основних проблем – реформи пенітенціарної системи і приведення у відповідність до європейських стандартів максимальних строків тримання осіб під вартою.

Тож я дуже хочу закликати весь зал і весь український політикум усвідомити, що даним законом ми абсолютно жодним чином не виправляємо ганебної ситуації з рецидивами, які пов'язані з тими особами, які виходять на волю, і жодним чином не розв'язуємо проблем пенітенціарної системи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего.

Пан Мельничук від «Волі народу». Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Група «Воля народу». Насамперед цей проект постанови було внесено через те, що було кнопкодавство, тобто хтось проголосував за людей, яких не було на робочому місці. Так само як, наприклад, за мене проголосувала фракція, в якій я колись був, у січні 2015 року, а мене навіть не було в країні. Це ганебно.

Але тепер по суті закону. У попередньому виступі щодо цього закону я говорив: якщо щодо людей немає вироку, вони просто звинувачені, це не означає, що в кожному випадку буде стосовно них вирок і що їх посадять у тюрму, тому ці люди ще не є потенційними злочинцями. Ми маємо зробити все, щоб навіть тоді, коли людина повертається до нормального життя, вона вела себе нормально і не була озлобленою проти суспільства. Ми повинні зробити все, щоб покращити становище у пенітенціарних закладах, а таким законом ми тільки погіршуємо ситуацію.

Щодо того, що говорилося раніше, що нібито скоєні злочини. Так, є підвищена злочинність, але нехай ці коментатори скажуть, який це становить відсоток від загальної злочинності в країні. Якщо 10 відсотків, то це дуже добре. Нехай краще дадуть відповідь на запитання, чому зростає злочинність.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, ще виступ від фракцій, а потім від позафракційних.

Народний депутат Писаренко. Будь ласка. За ним – народний депутат Німченко, а потім – Надія Савченко.

ПИСАРЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №168, Харківська область, самовисуванець). Шановні колеги! Хотів би конкретизувати, про що ми говоримо. Якщо зараз буде 226 голосів, то відповідно в нас залишиться система, яка діє сьогодні, тобто день попереднього ув'язнення буде зараховуватися за два дні ув'язнення. Якщо не буде 226 голосів, то повернеться стара система день за день.

Про що йдеться? На жаль, автора законопроекту немає, він у відраженні, але він просив сказати, що було зафіксовано факти неперсонального голосування, з приводу чого народними депутатами подано шість заяв. Крім того, було показано відео, на якому зафіксовано, як одні депутати голосують за інших. У цілому, наскільки я знаю, нараховано 22 факти неперсонального голосування за результатами цієї перевірки. Тому мова йде про те, що технічно було неперсональне голосування і порушення норм Регламенту. Парламент повинен визначитися, чи він працює за Регламентом, чи закриває через свої політичні...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам, пане Писаренко.

Народний депутат Німченко від «Опозиційного блоку». Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Уважаемые коллеги! Я прошлый раз говорил и еще раз хочу обратить ваше внимание, что мы как законодатели должны четко следовать предписаниям Конституции. Почитайте статью 58. Мы не можем просто нарушать, как бы не хотели, как бы не понимали, что 56 человек погибли из-за того, что вышли рецидивисты. Воспитанные они или нет, не в этом вопрос, а в том, что совершается преступление.

А теперь касательно того, можем ли мы в такой способ решать вопрос? Это дело Конституционного Суда. Поэтому инициаторы

проекта об отмене предыдущего закона должны обратиться в Конституционный Суд, и он признает его неконституционным. Тогда мы будем говорить, что действуем в рамках Конституции.

Спасибо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо вам, колего.

Надія Савченко. Будь ласка.

САВЧЕНКО Н.В., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Колеги, сьогодні річниця моєї волі, і передусім я хочу подякувати всім українцям і вам у тому числі за те, що ви тоді боролися за мене. Хотіли ви того чи не хотіли, але ви допомогли вийти на волю людині, яка сиділа без вини у в'язниці. Ви були зі мною всі ті два роки тортур.

Так, на сьогодні дуже багато хлопців ще й досі залишаються в ув'язненні. Не кожен з вас, колеги, пройшов цей шлях, щоб зрозуміти, про що був той закон. Але я дякую вам також за те, що, прийнявши без мене закон, який ви назвали «законом Савченко», ви дали змогу пропрацювати йому два роки, і люди, які сиділи по десять років, вини яких не було доведено, тому що її не було, змогли отримати волю так само, як і я. Ви, насправді, зробили дуже хорошу річ – подарували багатьом невинним людям волю. Це, можливо, найкраще, що ви зробили у своєму житті. Ви, напевно, оцінили б це, якби коли-небудь волю забрали у вас...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 1 хвилину, щоб завершити.

САВЧЕНКО Н.В. Звичайно ж, закон був не простий і потребував збалансування для того, щоб ввійти в цю систему, а точніше, він потребував доопрацювання, щоб зробити судову систему справедливою. Ну, не вистачило часу або не було можливості зайнятися тим, хоча до сесійного залу вносилися три альтернативні законопроекти, які можна було прийняти за основу і доопрацювати. Чомусь тоді не вистачило політичної волі, на жаль.

На даний час ви прийняли рішення, яке, дійсно, порушує Конституцію. Звертаю вашу увагу, що ви говорили про тих злочинців, які виходять на волю і повторюють злочини. Зараз ви скоюєте злочин, порушуючи статтю 22 Конституції. Ви звужуєте права людини. Я не рада б робити це і подавати сигнал усім злочинцям, що можна входити в рецидив.

Пропоную всім долучитися до роботи, напрацювати разом такий проект закону, прийняття якого дасть хорошу основу для подальшого розвитку судової системи, на яку дуже багато...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 15 секунд, будь ласка.

САВЧЕНКО Н.В. ...нарікань. Ми могли б її удосконалити. Просто зараз покажіть, що можна не зловживати і не порушувати Конституції. Ми не можемо провалити цього проекту постанови і повинні підтвердити той закон, який був...

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, шановна колего, за виступ і вітаємо з річницею виходу на волю.

Зараз переходимо до голосування щодо цього проекту постанови. Шановні колеги, я дуже прошу вас зорієнтуватися. Щойно ми отримали заяви наших дуже шановних колег, які неухважно прослухали попередній проект постанови і проголосували зеленою кнопкою, хоча були проти. Наголошую, що народні депутати Горват, Мельник, Чубаров, Березенко, Данченко та Іщенко проти того, щоб так звана георгіївська стрічка могла функціонувати в Україні, але натиснули не ту кнопку. Тому я дуже прошу для того, щоб зараз у нас не було ніяких непорозумінь, тих, хто проти повернення в законодавче поле України цього закону, голосувати червоною кнопкою, а тих, хто за цей проект постанови, голосувати зеленою. Зрозуміло? *(Шум у залі)*.

Народний депутат Журжій також просить сказати, що він помилився під час попереднього голосування. Прошу всіх бути уважними.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 18 травня 2017 року про прийняття за основу та в цілому як закону проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо права складання покарань та зарахування строку попереднього ув'язнення» ([№5534-П](#)). Хто підтримує даний проект постанови, прошу проголосувати. Голосуємо.

«За» – 31.

Проект постанови відхилено.

Наступне питання – проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23 травня 2017 року про прийняття в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації» ([№5313-П](#)) і альтернативний проект постанови [№5313-П1](#)).

Запрошую до доповіді народного депутата України Папієва Михайла Миколайовича. Це стосується закону про квоти на телебаченні, який ми прийняли у вівторок.

Папієв. Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановні народні депутати України! Хочу пояснити, що зараз зробив Голова Верховної Ради України. Фактично щойно зроблено ще одне кричуще порушення Регламенту, тому що проект постанови №5313-П1 не розглядався на засіданні Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України. Тобто він не може зараз розглядатися в сесійній залі Верховної Ради України. Про це чітко говорить Регламент. Якщо це незрозуміло Голові Верховної Ради України, є частина третя статті 48 – нехай Апарат Верховної Ради України покаже йому цю норму Регламенту.

Тепер щодо проекту, зареєстрованого мною. Зараз я не кажу про сутнісну складову того законопроекту, а знову ж таки тільки про

порушення норм Регламенту. Тобто 23 травня 2017 року на розгляд Верховної Ради України було внесено у другому читанні цей законопроект. Порівняльної таблиці не було. Вона з'явилася тільки в день, коли він розглядався. Якщо ж ми подивимося норму Регламенту, там чітко і зрозуміло фіксується, що таблиця до другого читання подається народними депутатами України за 10 днів до розгляду проекту в сесійній залі. Тобто абсолютне порушення норми Регламенту. Це перше.

Друге. Ще одна новація, яку зробила Верховна Рада України. Статтею 116 Регламенту чітко визначається, що пропозиції і поправки до законопроекту, який готується до другого читання, можуть вноситися лише до того тексту законопроекту, який прийнятий за основу. Не можна вносити поправок до статей (як було з поправками 140 і 141), які не прийняті під час розгляду в першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, додайте 30 секунд.

ПАПІЄВ М.М. Тому я ще раз інформую для стенограми. Ми не маємо жодного законного права сьогодні розглядати як альтернативний проект за авторством народного депутата Якова Безбаха (це не альтернативний, а окремий проект постанови), бо він не розглядався на засіданні Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту.

А за цей проект прошу проголосувати тих, хто підтримує дотримання Регламенту Верховної Ради, бо це закон України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До мене було звернення, я відповім. Це закон не про Регламент Верховної Ради України, а про захист української мови. Є намагання просто зробити все можливе, щоб заблокувати його підписання. Хочу вам повідомити, що проект постанови №5313-П вносився на розгляд комітету. Потім був поданий майже ідентичний проект як альтернативний до нього. Вони ідуть разом: один – як базовий, другий – як альтернативний. Зрештою, тільки зал зможе визначитися шляхом голосування.

Запрошую до співдоповіді першого заступника голови Комітету з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України Пинзеника Павла Васильовича.

Думаю, що ми не дамо затягнути підписання закону про захист української мови на телебаченні. Тим паче Президент сказав, що невідкладно його підпише.

Будь ласка, Павле Васильовичу.

ПИНЗЕНИК П.В. Колеги, щодо проекту постанови №5313-П від 23 травня 2017 року за авторством народних депутатів Павленка і Папієва. Як пояснив попередній доповідач, автор проекту, він звертався до головуючого під час засідання з приводу порушення Регламенту щодо двох моментів. Це порушення статті 116 під час підготовки до другого читання і порушення строків ознайомлення з матеріалами, з порівняльною таблицею до другого читання. Відповідна інформація у висновку комітету відображена.

Прошу визначитися щодо підтримки чи невідтримки цього проекту постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще запрошується до слова народний депутат України Безбах Яків Якович. Далі я поставлю на голосування пропозицію записатися на обговорення: два – за, два – проти.

Бурбак, «Народний фронт». Будь ласка.

БУРБАК М.Ю., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України у справах ветеранів, учасників бойових дій, учасників антитерористичної операції та людей з інвалідністю (одномандатний виборчий округ №204, Чернівецька область, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Вікторії Сюмар.

СЮМАР В.П., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні народні депутати! Коли я слухаю колег, які дуже вболівають за Регламент, то хочу сказати, що не за Регламент ви вболіваєте, бо ми законопроект погоджували, перереєстровували, працювали над узгодженням кожної позиції з усіма українськими (наголошую) телеканалами, а не з агентами російських засобів масової

пропаганди, погодили його з усіма проукраїнськими політичними силами в парламенті. Ви вболіваєте, насправді, за російську пропаганду і добре про це знаєте. Зараз ви не за норми Регламенту хвилюєтеся, а за те, щоб в ефірі телеканалу «Інтер» далі показували кремлівські концерти з кремлівськими акторами.

Ну, давайте відверто говорити, про що зараз ідеться. Ви хочете це скасувати, щоб і далі російським милом, яке у вигляді гуманітарної ідеологічної допомоги проросійським каналам спрямовується сюди, годували українців. Ви це хочете зробити! Вам плювати не тільки на українську мову, а й на українську культуру, на українську ідеологію. Вам плювати на власну державу, тому що для вас важливо далі просувати тут російські ідеологічні кліше, написані й озвучені російською мовою, а насправді зняті і показані в Росії, які в Україні продовжує транслювати один із загальнонаціональних каналів.

Але Верховна Рада довела голосуванням у вівторок, що це не якась філія власників телеканалу «Інтер», а український парламент! *(Оплески)*.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Вікторія дуже вдало сказала, це не боротьба за Регламент, а боротьба за російські інтереси в українському парламенті. Я думаю, ми цього не допустимо.

Від Радикальної партії Олег Валерійович Ляшко. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Кілька днів тому Державна міграційна служба і Міністерство внутрішніх справ зробили дуже важливу акцію – заборонили в'їзд до України російському ефесбешному агенту, політтехнологу, ідеологу сепарського каналу «Інтер» Ігорю Шувалову. Міграційна служба і МВС зробили те, що мали б зробити ще кілька років тому. Тому що після Революції Гідності ця людина продовжувала працювати в Україні, мала офіційний дозвіл на роботу, і цей офіційний дозвіл надавала українська влада. Замість того, щоб надавати робочі місця українцям, ми дозволяємо працювати відкрито, легально в Україні російській агентурі. Ігор Шувалов, якому Арсен Аваков і міграційна служба заборонили

на 5 років в'їзд в Україну,— автор поділу України на три сорти, ідеолог поділу України за мовною ознакою.

Я звертаюся до депутатів із так званого опозиційного, а насправді троянського московського блоку: припиніть ділити Україну за мовною ознакою! Немає в Україні жодного випадку, щоб людей переслідували за те, що вони говорять російською мовою. Моя дружина говорить російською мовою, ми з нею 20 років разом, і жодного разу я їй з цього приводу не висловив ніяких претензій.

Але дайте можливість нам, українцям, людям, які народилися на цій землі, які люблять українську мову, які розмовляють українською мовою, на своїй рідній мові дивитися телеефір, слухати радіоефір. Дайте нам можливість говорити українською мовою в рідній країні, і щоб за це нас не переслідувати і не питали: «Откуда ты, хохол, приехал?» – як було 20 років тому в Києві, коли я говорив українською мовою.

Тому давайте надавати людям роботу і зарплату, а не вигадувати такі штучні проблеми, як мовна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Мельничук Сергій Петрович від групи «Воля народу». Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П. Я хочу звернутися до «Опозиційного блоку». Досить розпалювати ворожнечу на мовній основі! На фронті в нас жодного разу не виникало мовного питання. Свого часу я перейшов на російську мову і навіть думав російською. Але, повернувшись до середовища, де більше спілкуються українською, я знову перейшов на українську мову. Тобто наш менталітет дозволяє спокійно розмовляти будь-якою мовою.

Але хочу звернутися до вас: не будіть лихо, поки воно тихе! У місті Маріуполі, де 68 російських шкіл, 20 – українських, ви закриваєте українські школи, зокрема школу №23. Зверніть на це увагу, бо будете мати клопіт!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Блоку Петра Порошенка» Кривенко Віктор Миколайович.
Будь ласка.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Шановні колеги! Зрозуміло, що треба цей проект постанови відхилити, і, можливо, варто було б усім коротко виступити, адже занадто болюче питання. Я дякую всім колегам, які виступали переді мною і, мені здається, сказали правильні речі.

Ситуація вкрай проста: ми повинні людям пояснювати прагматичну роль мови. Я це повторюю на всіх ефірах і з цієї трибуни вже говорив. Ми всі любимо нашу співучу українську солов'їну мову, нам пощастило, що вона, на мою думку, найкрасивіша у світі і вважається кращою після італійської. Але нам треба пояснити людям, щоб вони розуміли, чому треба говорити своєю мовою, чому Ізраїль, Польща, Франція, Німеччина – всі країни захищають свої мови.

Кожна людина після народження стає або японцем, або французом, або китаєм, або українцем зважаючи на чотири фактори. Перший – батьківське виховання, другий – культура, середовище, яке оточує людину, третій – кров, генетика, четвертий – енергія землі, егрегор, хто як вважає. Жодна система не знає, як вони переплітаються, що людина каже: я – француз, я – українець, я – італієць. Але вважається, що перші два фактори – батьківське виховання і національна культура – є головними.

Мова є основою будь-якої національної культури. Національна культура є основою бажання мати державу, яка цю культуру захищає, яка створює простір, в якому комфортно і хочеться жити. Коли мова забувається – людина стає або космополітом, і їй однаково, де жити, екологія, доходи, безпека, хороша школа для дітей – ось критерії вибору місця проживання, або стає носієм іншої культури і, як наслідок, замовником іншої держави. Саме тому стільки мільйонів доларів Росія вкладала в російську культуру, російську мову в Україні. Не тому, що вони її так люблять, а тому що це механізм формування лояльного суспільства, яке потім замовить цю державу. Вклав 10 мільйонів доларів в російську мову в Криму – отримав 100 мільярдів наших...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте, будь ласка, 30 секунд, щоб завершити.

КРИВЕНКО В.М. Саме тому вкладаються шалені гроші в культуру. Згадайте слова Черчіля під час війни, коли все було за картками, не було чого їсти, бомбардували Лондон. Коли йому принесли бюджет, де не було фінансування культури, він запитав: «Як це немає фінансування культури? Навіщо ми тоді армію фінансуємо? Що ми захищаємо?»

Тому закликаю всіх голосувати червоною кнопкою, щоб закон працював (нас уже лякали, що не працюватиме закон про українську мову на радіо), і всім говорити, що це не квоти, а життєвий простір для нашої мови, для нашої культури. Ми просто розширяємо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, зараз я ще надам слово по 1 хвилині.

Хочу попередити, що до мене звернувся комітет з тим, що оскільки великий законопроект ми не зможемо розглянути, вони просять після обговорення цього проекту розглянути проект Постанови «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Слов'янського району Донецької області» ([№6105](#)).

Якщо буде воля залу, ми перенесемо його розгляд і проголосуємо. А зараз давайте швидше завершимо розгляд цього проекту постанови.

Юрій Павленко, «Опозиційний блок», 1 хвилина. Будь ласка. За ним – Семенуха, «Самопоміч», 1 хвилина.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Дійсно, на жаль, даний надзвичайно важливий, соціально резонансний закон було прийнято з грубим порушенням Регламенту. Думаю, що це великою мірою є наругою над українською мовою. Більше того, у даному законі є норми, які порушують і міжнародні зобов'язання України.

Саме тому «Опозиційний блок» звертається до Голови Верховної Ради з тим, щоб даний закон про мовні квоти був скерований на

експертну оцінку Ради Європи, до Венеціанської комісії. На наш погляд, експерти повинні з'ясувати, чи відповідає прийнятий закон міжнародним правовим нормам і стандартам, а також тим зобов'язанням, які взяла на себе Україна.

Зі свого боку «Опозиційний блок» готовий надати необхідну правову допомогу для реалізації цієї процедури.

Прошу зал підтримати внесений проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Семенуха, «Самопоміч», 1 хвилина, і будемо переходити до прийняття рішення (*Шум у залі*). Так, ще Євтушок від «Батьківщини».

Будь ласка, увімкніть мікрофон Семенухи.

СЕМЕНУХА Р.С. «Самопоміч» підтримує якнайшвидший розгляд цього проекту постанови для того, щоб дати можливість розблокувати процес підписання закону про мовні квоти, який однозначно не є досконалим, але це точно крок вперед до захисту нашого мовного державного кордону. Проте треба розуміти, що це не закон про мову, а фактично про деокупацію, про деколонізацію від російського ярма. Саме так його треба сприймати.

Водночас, колеги, ми можемо вирішувати питання з квотами на радіо, на телебаченні, але давайте скажемо відверто: саме ця Верховна Рада історично покликана прийняти комплексний закон про державну українську мову. Жодний інший парламент світу не захистить нашої державної мови, бо мову треба захищати і в державній, і в публічній сфері.

Я закликаю Голову Верховної Ради найближчим часом внести до Верховної Ради комплексний проект закону, який захистить нашу державну мову. Цього ніколи не буде в жодному меморандумі з МВФ чи з іншими західними партнерами. Тільки власний національний парламент захистить власну державну мову (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз я надам слово Сергієві Євтушку, тільки дещо скорегую.

Колеги, ви часто говорите, що найбільше захищаєте Регламент, але у вас є звичка звертатися до мене з приводу законопроектів, щодо яких немає рішення комітету. Ви знаєте, що в комітетах є робочі групи. Голова Верховної Ради не має права цього робити. Працюйте в робочих групах. Я цю ідею підтримую.

Хочу нагадати, що і в тому залі Парубій Андрій захищав українську мову, і всі знають, як захищав і в цьому залі, коли бандити, які сьогодні говорять про захист Регламенту, приводили до парламенту бойовиків не для законодавчої діяльності, а для того, щоб калічити українські сили. Вони у парламенті калічили депутатів з різних фракцій, які тут присутні, а тепер нам говорять про Європу і про Регламент. Це подвійні стандарти. Це не просто підло, це засвідчує, що нічого українського в них немає. А я, колеги, як ніхто є великим прихильником того, щоб цей парламент прийняв цей закон.

Сергій Євтушок від «Батьківщини». Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Рівненщина, «Батьківщина». Дякую, пане Голово.

Хочу сказати, що даний проект постанови зареєстрований, як і попередні два-три проекти, з однією метою – аби все ж таки відтягнути час і не дати можливості вам, пане Голово, підписати цей документ і направити його на підпис Президенту.

Йдеться про те, що мова – це святий символ для нашої нації, для України, як герб і прапор! Насправді я хотів би звернутися до тих бійців, які спілкуються російською мовою. Поставтеся, будь ласка, до цього з розумінням. Чи можуть на окупованому Донбасі наші люди, які за паспортом українці, але насправді закликають до цінностей Росії-агресора, до імперських забаганок, любити свою країну без мови?!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Я звертаюся до цих бійців. Мова – це фундамент, на якому житиме нація, будуть процвітати всі символи нашої державності, започатковані ще козаками. Тож, будь ласка, ставте швидко на голосування, провалюємо цей проект постанови – і підписуйте закон.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, можемо перейти до прийняття рішення. Щоб не було будь-яких питань, я кожен проект постанови поставлю окремо на голосування. Ви всі пам'ятаєте, яка логіка: хто за те, щоб був підписаний закон, той голосує червоною кнопкою, хто за те, щоб він був заблокований, голосує зеленою кнопкою.

Ставлю на голосування спочатку перший проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23 травня 2017 року про прийняття в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації» ([№5313-П](#)).

Хто підтримує даний проект постанови за авторством Папієва, прошу проголосувати. Хто не підтримує, голосуйте проти. Будь ласка, колеги.

«За» – 14.

Проект постанови відхилено.

Другий проект постанови [№5313-ПІ](#) за авторством народного депутата Безбаха Якова Яковича. Хто підтримує цей проект постанови, голосує зеленою кнопкою, а хто за те, щоб закон був підписаний, голосує червоною. Прошу проголосувати щодо проекту №5313-ПІ.

«За» – 15.

Проект постанови відхилено.

Отже, це відкриває можливість мені для підписання закону про захист українського телевізійного простору, про квоти 75 відсотків для української мови на українському телебаченні, з чим я вітаю весь зал. Сьогодні ж невідкладно я цей закон підпишу.

Колеги, прошу запросити депутатів до залу. До мене було звернення, щоб ми сьогодні розглянули ще невідкладний проект Постанови «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Слов'янського району Донецької області» ([№6105](#)).

Комітет звертається з проханням перенести розгляд, і я поставлю на голосування пропозицію про перенесення. Будуть голоси –

проголосують, не будуть – не проголосують. Мені обіцяють, що буде загальна підтримка всього залу і ми зможемо пройти. Давайте спробуємо. Якщо не перенесемо зараз його розгляд, то не будемо розглядати, якщо перенесемо – швидко розглянемо.

Прошу голів фракцій запросити депутатів до залу. Я почекаю 30 секунд. Прошу секретаріат Верховної Ради запросити депутатів до залу. Ми маємо ще 5 хвилин. Якщо, дійсно, буде підтримка залу, ми зможемо швидко, ефективно його розглянути. Будь ласка, прошу запросити депутатів до залу.

Отже, до законопроекту, який ми маємо розглянути зараз, внесено 500 поправок. Ми до нього не встигнемо перейти, тому є пропозиція перенести розгляд проекту, який стоїть у порядку денному далі, щоб ми розглянули його зараз.

Ставлю на голосування пропозицію перенести розгляд проекту Постанови «Про зміни в адміністративно-територіальному устрої Донецької області, зміну і встановлення меж Слов'янського району Донецької області» (№6105), який стоїть у порядку денному далі, щоб розглянути його зараз. Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Це короткий проект постанови, ми його встигнемо розглянути зараз, якщо буде загальна підтримка.

«За» – 177.

Очевидно, немає підтримки залу.

Колеги, сьогодні був непростий, складний день. Ми прийняли важливі закони щодо захисту культурного середовища, щодо національних видів спорту в Україні. Я впевнений, що наше рішення про направлення на повторне друге читання дуже системного законопроекту [№4666](#), який ми розглядали майже дві години, дасть можливість доопрацювати його і вийти на той проект, який підтримає зал.

Шановні колеги, на цьому вечірнє засідання Верховної Ради України я оголошую закритим. Завтра о 10 годині запрошую всіх до залу для продовження нашої роботи.

Дякую вам. До побачення.

ЗАЯВИ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ ЩОДО ГОЛОСУВАННЯ

До Голови Верховної Ради України **ПАРУБІЯ А.В.** звернулися із заявами народні депутати України:

БЕРЕЗЕНКО С.І. (одномандатний виборчий округ №205, Чернігівська область, партія «Блок Петра Порошенка «Солідарність»): «Прошу не враховувати мого голосу «за» під час голосування щодо проекту постанови [№2987-П](#)»;

ГОРВАТ Р.І. (одномандатний виборчий округ №68, Закарпатська область, партія «Блок Петра Порошенка»): «Прошу не враховувати мого голосу «за» під час голосування щодо проекту постанови [№2987-П](#)»;

МЕЛЬНИК С.І. (одномандатний виборчий округ №187, Хмельницька область, самовисуванець): «Прошу не враховувати мого голосу «за», поданого помилково щодо проекту постанови [№2987-П](#)»;

НАЙЄМ М.-М. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»): «Інформую вас про відкликання мого голосу «за» під час голосування за проект Постанови «Про скасування рішення Верховної Ради України від 23 травня 2017 року про прийняття в цілому проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо мови аудіовізуальних (електронних) засобів масової інформації» ([№5313-П1](#)), що розглядався 25 травня 2017 року.

Прошу зарахувати мій голос «проти» зазначеного проекту постанови.

Прошу вас забезпечити опублікування цієї інформації про відкликання мого голосу на офіційному веб-порталі Верховної Ради України»;

ЧУБАРОВ Р.А. (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»): «Прошу не враховувати мого голосу «за», поданого щодо проекту постанови [№2987-П](#)».